

Lo Somatenent

DIARI CATALANISTA D' AVISOS Y NOTICIAS

PUNTS DE SUSCRIPCIÓ

REUS, Dissapte 14 de Juny de 1902.

PREUS DE SUSCRIPCIÓ

ANY XVII NUM. 4307

Redacció y Administració: Lliga Catalanista, Amargura, 1

Reus, un mes.	Ptas. 1'25
En provincias, trimestre.	" 4-
Extranger y Ultramar.	" 8-
Anuncis, a preus convencionals;	

TRIPLE AYGUA NAF SERRA (Cullita d'aquest any) preparada ab la flor recent recullida del taronjer agre. Es de un agradable sabor y delicat perfúm.

FARMACIA SERRA-DEVANT DEL SOLAR QUE HA ADQUIRIT LO BANCH D'ESPANYA

TALLER DE ESCULTOR Y DAURADOR

DE PERE DOMENECH-ARRABAL, BAIXA DE JESÚS 25, REUS

Especialitat en altars, capelles, templetas, columnas, reclinatoris, adornos y detalls arquitectòrichs y esculptòrichs pera iglesias, etc. Imatges de fusta y cartró-pedra de totes midas y models.

PREUS REDUHITS

TALLER DE CAMISERIA

DE JOSEPH MARTORELL

MONTEROLS 40.-REUS

Novetats en corbateria, géneros de punt, roba blanca pera senyora, botons y botonadras pera camisas, paraigues, sombrillas, bastons, petacas, cigarreras, carteras, targeters, moneders, boquillas y elástichs. Agullas pera corbatas. Se fan á mida camisas, calsetets, colls y punys.

AIXAROP DE HIPOFOSFITS

CLIMENT

LA LLEGÍTIMA MARCA «SALUD»

Senyors Climent y Companyia.—Tortosa.—Molt senyors meus: Haventse presentat á la meva clínica la Sra. D. N. N. afecta de Cloro-anemia, en irregularitat en la menstruació, manca de gana y de forsas, vaig prescriureli l'Aixarop Climent marca «SALUD», y foren assombrosos los resultats, donchs, en poch temps cobrá apetit y forsas y se li regularisaren las reglas.—Dr. Letamendi.

Senyors Climent y Companyia.—Tortosa.—Molt senyors meus: Lo nen X. de tres anys, sofria desde més d' un any de una escrófula crònica. Cansat d' asar sens cap resultat quantas emulsions y reconstituyens se preconitzan pera aquestos cassos, vaig ensajar los Hipofosfita Climent, trobant consol lo pacient ja en lo primer frasco y molt prompte la curació complerta.—Dr. Llorca, Catedratic de Barcelona.

Exigeixis lo llegitim Aixarop Climent SALUD, únich aprobat per la Real Academia de Medicina de Barcelona, puig s' en expén altre del mateix nom.

GRAN DIPOSIT DE CARBURO DE CALS

Sens competencia possible per sa calitat extra superior, sense pols, producció máxima de gas y preu reduhit.

UNICH DEPOSITARI: **Eugeni Torroja y Argilaga**

Plassa de Sant Francesch, número 1 y Plassa de Prim, número 3.—REUS

E. OLIVA

LLOVERA 54

Se venen á un preu baix, al mateix establiment, unas portas vidrieras estil modern ab cristalls tots d' una pessa y passa-mà de bronze daturat.

Se liquida també, á un preu sumament ventatjós, una gran lampara de bronze repujat de 12 llums sistema Alier.

PRIVILEGIS DE CATALUNYA

III

Relació dels contrafurs

Desde Felip V. ha de sufrir Catalunya los mots més vergonyosos y de la més gran deshonra, com d' esser senyalada com á rebelde, desleal y sediciosa; per sos enemichs no hi há castich que no hagi merescut, rigor de quin no s' en hagi fet digne, opresió á que no s' haigi fet mereixedora, per quins motius volèm donar una ressenya clara y evident, dels contrafurs de Felip V, apoyantnos ab datos autentichs, que no 's podrán tillar duputos y per lo tant cridar á engany.

En la Constitució segona titol de Juraments n' hi ha una que diu, no sia admés lloch te-

nencia sens procedir per part del Rey lo jurament de las constitucions.

Donchs bé; Felip V. va manar als Concellers de Barcelona en 1701 una real ordre pera que admetessen vulgas no vulgas, de grat ó per forsa al compte de Palma com á Virey sens que Felip hagués encajarat las constitucions. Se resigná Barcelona á admetre al compte de Palma en concepte de tal Virey après de llargas deliberacions, d' haber sigut empresonat l' embaixador de Catalunya á Madrid lo bisbe de Girona don Miquel Joan de Taberner y á los patricis don Pere Ribas, delegat per lo Concell de Cent y á don Felip Ferrán delegat del Brás Militar. Aixó succehi en 24 de febrer de 1701.—Lo compte va jurar al 2 de mars,

A consecuencia d'una ordre de Velip V, en 29 d'Abril de 1701 lo príncep Jordi d'Armestad, virey qu'habia sigut de Catalunya tingué qu'embarcarse baix la pena de quedar presoner si no obehia.

En lo dia 1er. de Juny del mateix any, tingueren grans debats la ciutat de Barcelona y 'l compte de Palma á causa de que aqueix volia provehir las cátedras de Filosofia que vacaban en l' Universitat, essent aixis que la ciutat gosaba del privilegi real y pontifici esclussiu de sa provisió. Guanyá eix debat la ciutat y l'ordre de suspensió es firmada en 17 d'Agost de 1701.

En real ordre de 9 de Juliol, Felip V comunicá als concellers sa determinació de passar á Barcelona, jurar los privilegis de Catalunya, convocar corts, (quina convocatoria resulta esser del dia 16 de Juliol per lo 9 de Setembre) aixis com celebrar son matrimoni ab la príncepsa Gabriela de Saboya per quins assumptos deya surtir de Madrid lo 16 d'Agost. En vista d'aqueixa ordre se convocá la vintiquatrena de corts, per portar á la fi los treballs preliminars. Donchs bé, la malalta borbónica va proeurar fer desapareixer aixis de la Catedral com de la Diputació los dietaris de las corts celebradas en 1599 y 1626 á la fi de que Catalunya quedés impossibilitada de poder fer constar y acreditar los actes de las corts dels expressats anys y aixis no tenir forsa pera oposarse á Felip V, en las senas exigencias, aixis com si aquest se ressistia á jurar tot quant se li proposés, com en efecte aixis va succehir.

Era costum inmemorial (y las costums eran lleys á Catalunya) que si succehia portar á un reo al patíbul y's trobés ab lo Viático de Santa Maria del Mar, lo sacerdot que portaba 'l pendó l'extenia y cubria al delinquent ab lo mateix, quedant aixis aquest lliure de la pena capital, aixis succehi en 8 d'Agost y per més qu'aqueixos requisits se compliren en la persona d'un alferz lo Virey no ho volgué justificar, y per més que 'l Bisbe y 'l Virey de Santa Maria del Mar trevallaren pera conseguirho, lo reo fou ajusticiat causant d'aqueixa manera lo Virey un grós disgust á Barcelona y la corresponent alarma per tot Catalunya.

En eix mateix dia arribá don Francisco de Miquel y de Descallar embaixador de Barcelona á Madrid y en 7 de Setembre don Joseph d'Agulló y de Pinós, embaixador per la Diputació sens que ningú pogués lograr rés en pró de Catalunya.

UN HISTORIAYRE.

(Seguirá.)

DE MON CARNET DE VIATJE

Com se pert l'oremus

Lo tren, que pera 'l viatjant, es lo que l'aliment á lanostre naturalesa, á punta de dia atravessava las planurias de la Manxa y com la nit l'haviam passat pels ermots camps de Castella, la exida del Sol, mes que convidarnos á la activitat y al despertament, semblava que 'ns mirés acompadintnos y 'ns dignés: dormiu, dormiu que vos gronxará 'l wagó y vos acariciarán los meus raigs débils ya que son los ab que beso á las flors, dona transparencia á las ayguas y color als objectes...

Y dormirem. Eatregats als brassos de Morfeo hi passarem una bona estona, tot lo temps que 'i tren necessita pera trepitjar terra valenciana, y potser encara seguiriam dorminhi si una ven trencada y agre no hagués eridat: *Vilena, dos minutos.*

Mandrosament aixecarem 'l cap del improvisat cuixi que ab l'assiento ferem y inconscientment, tot refregannos los ulls mirarem á la estació á veure si hi havia cantina y com fos aixis baixarem á refrescar.

Ja á terra observarem que en la taquilla y ab grossos caracter de lletra pera que 's vegés ben bé, fins pels adormits com nosaltres, hi havia lo següent avís:

El tren número 8 detenido en Chinchilla á causa de la nieve.

Redimoni, bona l'hem feta, se 'ns va ocore exclamar; ab la dalera que tenim d'anar á casa, are surt lo trenca-coll de que 'l tren está detingut.

Y ja anavam á parlar mal dels governs, de las companyas y fins á renegar de la nostra sort, quan un passatjer ens diu, l'anunci porta fetxa, mirinla.

Efectivament portava fetxa, la del dia 17 d'Octubre de 1901, de l'any passat y precisament lo tren detingut era 'l mateix que 'ns conduhia á nosaltres.

Pero l'avís ens havia trastocat, que ni sisquera se 'ns ocoregué que feyam camí en direcció oposada á la célebre població manxega, per son vent fret y presiri.

¡Mes á qui se li acut que un avís que fins te a prop un fanal pera que 's llegeixi de nit, pot fer referencia á época atrassada ni tractantse d'un Estat com lo d'Espanya!

Respirarem y com á càstich al mal rato passat ens ferem lo ferm propósit de seguir ben desperts lo viatjer y no deixar vagar á la llengua, única manera de conseguirho.

X. Y. y Z.

Juny 1902.

SUSCRIPCIÓ PEL MONUMENT AL

DOCTOR ROBERT

Pessetas.

Suma anterior 728'75

Suscrit en la societat «Le Trianon».

Los individuos de la Junta	2'25
Joseph Reig	'25
Joseph Gomá	'25
Joan Calvet	'25
Francisco Gironés	'25
Joseph Nolla	'25
Jaume Macaya	'25
Joseph Recasens	'20
Francisco Alsina	'25
Antón Ribé	'25
Francisco Magriña	'10
Artur Casellas	'25
Pere Montané fill	'25
Joseph Monné	'25
Marian Padrol	'25
M. F. y T.	'30
Un Catalanista	'30
Un ácrata	'20
Pere Macaya	'25
Un Catalanista	'05
Ricart Pallejá	'25

Suma 736'15

Segueix oberta la suscripció únicament en aquesta Redacció y «Lliga Catalanista.»

UN MONUMENT

Mossén Verdaguer tindrà molt prompte un monument en la cúspide d'una montanya, en un poble de la costa catalana. L'aixeca un particular y ha sigut projectat per un distingit pintor, molt conegut per sas obras d'asunto relligiós, de las quals algunas son notable ornament de las iglesias d'aqueixa ciutat. En un plinto d'istil renaixement campeará un medalló ab lo busto de perfil de l'autor de «L'Atlántida». Damunt d'aqueix plinto desplegará sas alas un angel de gran tamany.

Verdaguer no n'estaba enterat d'aixó, ab lo cual volia donárseli una sorpresa. Aqueix mateix artista, entusiasta admirador del gran poeta, lográ á forsa de demanarli, portarli, no farà d'aixó un any, á visitar lo taller de un conegut escultor, y un cop allí se pogué conseguir, no sense protestas de modestia per part seva, que servis de modelo un parell d'horas, que aprofitá l'escultor pera modelar son retrato.

Un fotógraf de Sarriá tragué ans d'anit algunas vistas de l'estancia que ocupá l'illustre finat.

L'enterro de Mossén Verdaguer

Durant tot lo matí d'ahir s'observá á Barcelona mohiment extraordinari de personas que arribavan unas pera assistir al enterro, otras ocupadas en disposar y preparar detalls y moltíssimas otras enfeynadas en transportar coronas y demés recorts dedicats al illustre poeta.

Moltas botigas tancaren sas portas en senyal de dol.

A primera hora de la tarde gayrebé tot Barcelona estava ja als carrers disposats á assistir al fúnebre acte ó presenciar lo pas del enterro.

A la una de la tarde quedá tancada la Capella ardent, no permetentse l'entrada pública á la Casa de la Ciutat.

Los carruatges que 's dirigiren á la plassa de Sant Jaume pel carrer de Fernando se situaren á la plassa del Angel. Després de dos quarts de tres quedá interromput l'accés de carruatges á la plassa de Sant Jaume.

Lo cadáver

Poch mes tart de las tres arribava al Ajuntament lo clero catedral y 'l parroquial.

Lo cadáver fou baixat per los empleats de la funeraria y dipositat á la carrossa mortuoria.

Los cabildos entonaren un responso per l'etern descans de l'ànima de mossén Cinto.

L'ordre del enterro fou com segueix: Batidors de la guardia municipal; nens del Refugi Naval y nens de la Casa de Caritat.

Banda de la Casa de Caritat.—Vigilants particulars.—Dependents de la Colecció Zoológica.—Guarda Passejers.—Guardas del Parch.—Serenos.—Cabos de la Guardia municipal.—Fontaners.—Bombers.—Mossos de Casa la Ciutat.

Banda Municipal.—Clero Parroquial de Bethlem.—Vintiquatre Seminaristas ab atxa.—Carrossa mortuoria.—Rvnt. Vicari de Bethlem.

Macers del Ajuntament.—Ajuntament, general, en nom y per delegació expressa del Rey.—Governador civil.—Alcalde Constitucional.—Diputació provincial en Corporació.

Dol de familia.—Autoritats superiors.—Senadors y Diputats á Corts.—Ajuntament de Sarriá, en Cos.—Alcaldes y delegats de Valencia, Palma, Lleyda, Girona, Tarragona y demés ciutats y poblacions representadas al enterro.

Corporacions oficials.—Academies y Ateneus y entitats análogas.—Societats y demés colectivitats invitadas.

Corona del Ajuntament.—Las demés coronas segons l'ordre de sa presentació.—Landeau de la Ciutat, de dol.—Carruatges particulars.—Escolta de la Guardia Municipal.

A continuació, ab creu alsada, marxava lo clero parroquial de la esglesia de Bethem, entre lo cual figurá lo gran poeta y humil sacerdot á qui s'enterraba, y uns trenta seminaristas. Tots ells portavan siris encesos.

Després anavan los restos de Verdaguer. La magnífica carroza que conduhia 'ls restos anava arrastrada per vuit cavalls ab pinalls y gualdrapas festonejadas de plata y conduhida per vuit palafraners.

Seguidament després de la carrossa hi anava una representació de la familia Verdaguer, l'Ajuntament en ple y

La presidencia

La presidencia del dol estava formada per lo ministre d'Instrucció pública senyor conde de Romanones, qui portava á sa dreta al excelentíssim senyor Cardenal Casañas y al governador civil de la provincia senyor Manzano, y á sa esquerra lo general Castellví, en representació del capitá general, que á la vegada tenia la de S. M. lo Rey, y l'alcalde senyor Amat.

Darrera seguien varis agutceils com donant guardia á la presidencia y á continuació varias altres autoritatats de la provincia, entre las que recordém al delegat d'Hisenda senyor Eulate, al batlle del Real Patrimoni senyor Monner, al comandant de Marina, lo

president de la Audiencia, l'almoynor del marqués y los albaceas del finat.

Las gasas

Portaban las gasas lo senador del Regue senyor Planas y Casals; lo representant de l'Academia de Bonas Llettras, senyor Riera; lo senyor Picó y Campamar, per l'Ateneo; lo senyor Mateu, per los Jochs Florals; lo canonge senyor Vilarrassa, per lo Cabildo Catedral; don Ramón Miralles, l'alcalde de Sarriá; lo diputat á Corts senyor Rusiñol, lo diputat provincial senyor Farguells, per la Premsa, don Teodoro Baró; per la noblessa, lo senyor Fontcuberta; l'alcalde de Valencia; un beneficiat de la parroquia de Nostra Senyora de Bethlem, lo diputat per Vich, senyor Huelin, y l'alcalde de Folgarolas.

Las Comissions

Ne hi havian de senadors, de societats polifiticas, representacions de diferents Ajuntaments de Catalunya, científicas y literarias, de la premsa y moltas altres quin nombre seria llarch de comptar.

Las coronas

Totas eran de gust exquisit, y algunas de gran valor, ne hi havia mes de 70.

Durant lo desfile part d'aquestas eran portadas per una secció de bomberos y las restants conduhidas per 16 ó 18 «landeaux» endolats, completament atapahits d'ellas.

La solemnitat del acte

May com avuy hem sigut testimoni de manifestació de dol tant general, tan unánim tant solemne, tan grandiosa. Mils y mils d'ànimas s'aixecaban á un temps contristadas, pera honrar á un mort illustre; mils y mils de cors sentían á la vegada iguals sentiments de dolor.

A Bethlem

A las quatre arribá la comitiva á Bethlem. La guardia civil montada no podia contenir l'aglomeració de gent que hi havia acoblada en aquellas vias.

Cuan hi arribá la carrossa fúnebre surti 'l clero de l'esglesia y després d'entonar lo responso solemne s'uní 'l clero al corteig, seguint ab lo que anava precedint al cadaver.

Las Floristas

Las floristas de la Rambla alfombraren aquella ample via ab flors tirantne preciosos rams al passar lo cadaver del illustre poeta.

Despedidal de dol

A las cinch arribá la carrossa á la Plassa de la Pan hont se despedi lo dol, quin desfile durá prop de una hora.

Al Cementiri

Poch més de las sis eran cuan arribá al cementiri 'l coxe que conduhia 'ls restos de Mossén Verdaguer, havent sigut lo coxe que portava als tres diputats catalanistas lo primer d'arribarhi.

Un detall

La majoria dels individus de asociaciones catalanistas que assistiren al enterro de mossén Cinto portavan llasets catalans.

Secció oficial

REGISTRE CIVIL

del dia 13 de Juny de 1902.

Naixements

Paula Bosque Montaner.

Matrimonis

Cap.

Defuncions

Cap.

Calendari catalá

Sant d'avuy.—S. Basili lo Magno

Sant de demá.—S. Modest

Surt lo SOL á las 4 h. y m. 25 y 's pon á las 7 h. 35 m.; surt lo LLUNA á las 1 h. 32 m. y 's pon á la 12 h. 30 m.

MERCATS

Dillams de cada setmana, Reus.—Dimecres, Valls.—Dijous, Vendrell y Espluga de Francolí.—Divendres, Cornudella, Montblanch y Tarragona.—Dissapte, Valls, Vendrell y Espluga de Francolí.

SECCIÓ METEOROLÒGICA

OBSERVACIONS

del dia 13 de Juny de 1902, facilitadas per don Artur Porta, sucèsor de R. Gispert.

Horas d' observació	Baròmetre aneroid	Gran d' humitat	Pluja en 24 horas	Aigua evap. en 24 horas	Estat del Cel
9	751	71			Nuvol
15	752	76		5	Nuvol

Horas d' observació	TEMPERATURAS			VEN	NUVOLS	
	Màxim	Mínim	Ter. tip.		Direcció	Clase
9	Sol 27	16	20	O.	N y C	1'
15	Sol 28	19	E.	N y C		0'9

CRONICA

Cridem novament l'atenció de nostres col·laboradors de fora que cuan se serveixin remens original y ho fassin com a «cuartillas pera la impremta» no 's descuidin de deixar lo sobre obert, puig de lo contrari no arriban ó arriban tart, y ab perjudici, á la Redacció.

Molt animat estigué ahir lo barri de Sant Antoni, ab motiu de celebrar la festa del sen Sant Patró, ab diversions propies d'aquets actes.

Los Presidents de las Corporacions econòmicas han dirigit al president del Consell de ministres, lo següent telegrama:

«Presidente Consejo Ministros.—Madrid.— Los Presidentes de Sociedades económicas de esta capital, extrañados de que no se hayan puesto en libertad los condenados por el hecho ocurrido al irse á celebrar los Juegos Florales, á pesar de comprenderies el indulto otorgado por S. M. el Rey, suplican á V. E. se sirva ordenar lo necesario para que se cumpla la voluntad soberana, haciendo con urgencia las indicaciones oportunas al señor ministro de la Guerra.—Presidente Económica, Bertrán.—Presidente Agrícola, Girona.—Presidente Fomento, Ferrer-Vidal.—Presidente Liga, Cantarell.—Presidente Circulo Mercantil, Serra Jané.—Presidente Ateneo Barcelonés, Picó Campamar.»

En combinació las Companyias de ferrocarril del Nort y ferrocarril de Monistrol á Montserrat han establert bitllets econòmichs d'anar y tornar al históric monasteri, pera los diumenges 15, 22 y 29 del més actual.

Dits bitllets costarán desde Tarragona pesetas 15'40 en 1.ª classe, 10'40 en 2.ª y 6 en 3.ª, sortint de Barcelona las expedicions á las 5'17 matí y arribant á Montserrat á las 6'32 de la tarde.

La Junta directiva de la «Lliga Regionalista» de Barcelona ha elegit pera 'l càrrech de president, en substitució del distingit patri doctor Robert, al diputat á Corts per Barcelona don Albert Rusiñol.

Ho celebrém.

A las oficinas del govern civil d'aquesta provincia, s' está treballant activament ab motiu de la inscripció de las asociaciones religiosas.

Molts admiradors, paisans del ilustre y llo-rejat escultor don Agustí Querol, organisan á Tortosa un banquet pera festejar lo triomf que ha conseguit en lo concurs de Lima.

Lo Circol de Bellas Arts de Sant Sebastián ha aprobat un projecte de concurs de bandas y orfeons, que 's farà del 13 al 15 del prop setembre, concedintse premis en metálic y d' honor.

Las juntas de las secciones de Tarragona y Reus de la Associació de mestres públichs d'aquesta provincia han acordat proclamar candidats oficials pera lo càrrech de habilitats als senyors don Ramon Cluet, il·lustrat y

celós regent de la Escola Normal de Mestres, y á don Sixto Laguna, que desempeña una de las escuelas públicas d'aquesta ciutat.

Pera la Casa de Beneficencia de Tarragona lo senador per aquesta provincia don Isidro Gassol ha enviat al senyor governador civil los següents géneros:

25 dotsenas mocadors Unión; 509 metros cretonas pera vestits; 532 y 1/2 metros paten pera trajos; 309 7/10 metros Mallorca Retort lissas; 421 y 210 id. id. cuadros; 8 dotzenas estovallas cotó y 30 dotsnas de parells d' espartenyas, quals géneros foren entregats pel senyor Amer á las Germanas de la Caritat pera sa distribució.

La Junta d' Instrució pública ha resolt la conveniencia de no cursar una sollicitud de la mestra senyora Virgili fins tant no 's trobi vacant la escola ahont dita senyora desitja trasladarse.

Ha presentat, ab carácter de irrevocable, la dimissió del càrrech de presidenta de la Associació de mestras del partit, de Tarragona la distingida professora de la vehina ciutat donya Angela Castellá.

Un aficionat á estadísticas se va entretenir á calcular las personas que varen visitar lo cadavre del nostre gran poeta nacional mossèn Cinto Verdager.

Se va observar en diferentas horas los que hi entravan per minut y 's comptá que era un terme mitg de 30 á 32, lo qual, donadas las horas que durá, resulta un número aproximad de 20,000 visitas.

Per consums se recaudaren en lo dia d' ahir 579'06 pesetas.

LA VEU DE LA VERITAT
Desde més de quinze anys los medicaments COSTANZI son los únichs que curan cualsevulga enfermetat venerea ó sifilitica. Pera més detalls llegeixis en 4.ª plana «Milagrosos confites ó Inyección anti-venerea y Roob anti-sifilitico COSTANZI.»

DEL ESTRANJER

Paris 13.
Aument de tarifas

Roma.—Lo Consell de ministres ha acordat un augment d' un 58 per 100 sobre las tarifas de mercaerias.

Temporal

Nova-York.—En una part del Estat de Illinois l' huracá ha causat danys de consideració.

Lo cas del diputat Linnh

Londres.—«The Standart» diu que 'l defensor del diputat irlandés M. Linnh, agafat ahir, alegará que 'l seu client era ciudadá de la República sud-africana en lo moment en que va combatre ab los boers contra 'ls inglesos y que 's va naturalisar burgher abans d' unir-se á las tropas boers.

«The Standart» fa notar que si la pretensió de M. Linnh s' admet, la seva elecció pera diputat resulta nula, porque tampoch era ciudadá inglés en lo moment de l' elecció.

De Xina

«Le Figaro», reproduceix la informació de la «Gaceta de Sant Petersburg», anunciant que la situació de la provincia de Txi-li es molt dolenta, puig 30,000 boxers han invadit la provincia esmentada y han derrotat per complert las tropas xinas.

Secció comercial

Mohiment del port de Tarragona
Entradas de avans d' ahir

De Amberes y Barcelona, en 12 ds., v. inglés «Arana», ab efectes, consignat als senyors Mac-Andrews y C.ª

De Ceute y Barcelona, en 6 ds., v. «Amalia», ab efectes, consignat á don Antón Fábregas.

De Barcelona, en 6 hs., v. «Julián», ab efectes, consignat als senyors H. de B. López.

Despatzadas
Pera Ceute, v. «Amalia», ab vi.
Pera Barcelona, ll. «José Maria», ab tránsito.
Pera Londres y esc., v. «Arana», ab tránsito.
Pera Liverpool y esc., v. «Velarde», ab carga general.
Pera Bilbao y esc., v. «Julián», ab carga general.

CAMBIS CORRENTS

en lo dia d' ahir, donats per la Junta Sindical del Colegi de Corredors de Comers de la plassa de Reus.

CAMBIS EXTRANJERS

	Ops.	Diner	Paper
Londres 90 dñf.	—	34'10	—
« 60 «	—	—	—
« 8 dñv	—	—	—
« vista.	34'50	—	34'60
Paris 90 dñv.	—	—	—
« 8 dñf.	—	—	—
« vista.	—	36'50	37'—
Marsella 90 dñf.	—	—	—
« 8 dñv.	—	—	—
« vista.	—	—	—
Perpignan 90 dñf.	—	—	—
« 8 dñv.	—	—	—
« vista.	—	—	—
Hamburgo 90 dñf.	—	—	—
« 8 dñv.	—	—	—
Valors locals.		Diner.	Paper.

Gas Reusense.	600
Industrial Farinera.	700
Banch de Reus de Descomptes y Prestams.	700
Manufacturera de Coton.	130
C. Reusense de Tranvias.	30
C.ª Reusense de Tranvias privilegiadas 5 per 100.	300
Electra Reusense.	470
Manicomi de Reus.	—

BOLSI DE REUS
Carrer Monterols, 27

Cotisació á Barcelona á las 4 de la tarde d' ahir.

Interior	72'37	Cubas del 68	—
Colonial	—	Cubas del 90	—
Orenses	27'15	Amortisable	92'25
Norts	53'95	Ob. 5 p.º	Almansa 104'—
Alicants	80'80	Id. 3 p.º	Fransas 59'—
Vitalici V.	—	Id. 3 p.º	Orense 47'25

PARIS	MADRID
Exterior 80'95	Interior 72'32

— GIROS —

Paris 36'30	Londres 34'48

TELEGRAMA DE PARIS

Exterior.	—
Rio Tinto.	—
Nortes.	—
Alicants.	—
Portugués	—

Se reben ordres pera operacions de Bolsa. Compra y venta al cntat de tota clase de valors cotisables de Bolsa. Descompte de cupons y compra de monedas de tots los paisos.

ANUNCIS PARTICULARS

FONDA Y RESTAURANT D' EUROPA

DE
D. ANTON BARDOY
HABITACIONES Y SERVEYS INMILLORABLES

CARRER DE EN MEDIO, 1
CASTELLÓ DE LA PLANA

MÁQUINAS PERA SULFATAR

L' acreditat lampista d' aquesta ciutat don Francisco Mata 'ns suplica fem constar que las renombradas máquinas de sulfatar sistema **Famies**, que ab tan d' exit emplean los pajesos pera sulfatar las vinyas, foren inventadas en son taller, en quin treballava son autor y que desde la mort d' aquest las ha seguit construint lo senyor Mata en sa casa **Arrabal de Santa Agna, número 47, lampisteria**; resultant ser lo verdader antich constructor de las acreditadas **máquinas pera sulfatar sistema Famies**.

Se componen tota classe de máquinas pera sulfatar y 's cambian per las de sistema **Famies**.

Arrabal de Santa Agna, 47, Lampisteria.

LLET PURA DE VACA

VACAS SUISSAS
HORT DE PAU ABELLÓ
Se ven en lo carrer del Roser, 4.

AVIS

La duenya de l' antiga y acreditada fonda d' Isidro, té lo gust d' oferir á sa numerosa clientela y al públich de Reus en general, á més de cotxas pera 'l servey á las estacions y á domicili, luxosos y cómodos **landaus**, faetons, carretelas y berlinas pera casaments, bateijos y enterros, als preus corrents en aquesta plassa.

També lloga lleugeras y cómodas tartanas pera viatjes als pobles circonvexins y als ma-

LA PALMA

AVIS

Se posa en coneixement dels senyors socs que 'l próxim diumenge, 15 del corrent, de tres á cinch de la tarde, se celebran elecciones pera la renovació dels següents càrrechs: **President, Vis-president, Tesorer, un Secretari y dos Vocals**.

Seguidament se farà reunió general ordinaria pera l' examen de contes.

Lo que s' anuncia pera los efectos consegüents.

Reus 8 Juny 1902.—P. A. de la J. de G.—Lo secretari de torn, **Pere Veciana**.

CENTRO DE LECTURA

ANUNCI

De conformitat ab lo que disposa l' article 15 del Reglament per lo qual se regeix aquesta societat, la Junta de la mateixa ha acordat suprimir los drets d' entrada durant tot lo present mes, á tots los que desitjin ingresar com soci de la mateixa.

Reus 1er. de Juny de 1902.—P. A. de la J. de G.—Lo Secretari de Torn, **Marián Gra-**

TELEGRAMAS

Madrid, 13.

Vaga

Cartagena.—La vaga de cambres y mosos de cafés, restaurants y fondas segueix sense resoldre.

L' alcalde gestiona la solució del conflicte, pero es difícil arribar á cap acord.

La comissió de cambres associats ha marxat á Murcia á exposar al governador la situació del conflicte y demanarli que 's protegeixi.

Negan que tinguessin lo pensament de declarar-se en vaga, afegint que han sigut despedits devant de la seva negativa d' abandonar l' associació.

L' inscripció

Al ministeri de la Governació s' está fent una estadística bastant detallada del resultat de l' inscripció de las asociaciones religiosas.

Com que 'ls datos encara son incomplets, dita estadística no 's donará á la publicitat fins demá ó demá passat.

IMP. CARRERAS Y VILA.

MILAGROSOS CONFITS

ó injecció antivenérea y roob antisifilítich

COSTANZI

Angelo Costanzi
Diputació, 435, etl. Barci.

Mils y mils de celebritats mèdicas, després d'una llarga experiència, s'han convenut y certificat, que pera curar radicalment ab dos ó tres dias la purgació recient y ab cinch ó sis dias la crónica, gota militar, úlceras, finix blanch de las donas, arenilla, catarro de la "vejiga", escorros uretrals, càlculs, retencions d'urina, y ab 20 ó 30 dias los extrenyiments uretrals (estrechez) encar que sigan crónicas de més de 20 anys, evitant las perillosíssimas sondas, no hi ha medicament més milagrós que ls CONFITS é Injeccions Costanzi.

També certifican que pera curar qualsevol enfermetat Sifilítica ó herpética, en vista de que lo "Iodo y Mercuri" son perjudicials pera la salut, res millor que'l ROOB COSTANZI, puig no sols cura radicalment la sifilis y herpes, sino que extreu los mals efectes que produheixen aquestes substancies, que, com ja es sapigut, causan enfermetats no molt fàcils de curar. A. Salvati mostanzi, carrer de la Diputació, 435, Barcelona, segur del bon éxit d'aquets especifichs; per Cedi del tractament especial ab ell, admet als increduls, lo pago, després de curats.

Preu de la Injecció, pessetas 4. Confits anti-venéreos i era'ls qui no vulgan usar injeccions, pessetas 5. Roob anti-sifilítich y anti-herpétich, pessetas 4.

De venta en totes las bonas farmacias.
A Reus: en la de D. Antón Serra, Arrabal de Santa Agna, núm. 80; Doctor Jarpa, Plassa de Prim y Arrabal de Santa Agna, 2 y en la Drogueria de D. Francesch Freixa, Plassa de Prim, núm. 1.

Consultas mèdicas á Barcelona: Carrer Diputació, 435, entresol 2.ª tots los dilluns, dimecres y divendres á las 12.

MOTORS Á GAS "CROSSLEY"

Y MOTORS ELECTRICHS

JULIUS J. NEVILLE.-II, PLAZA DE PALACIO.-BARCELONA

Garantisém al comprador un consúm de

700 litros gas per caball hora

pera motors inferiors á 5 caballs, y

600 litros gas per caball hora

pera motors superiors á 5 caballs.

Pera motors electrichs lo consúm es de

850 á 900 watts per caball hora

Abans que comprén motors pera vostras industrias, examinen be lo gasto diari. A Reus es lo següent:

14 centims de pesseta per hora y caball

pera motors á gas inferiors á 5 caballs, y

12 centims de pesseta per hora y caball

pera motors á gas superior á 5 caballs ó siga

la mitat aproximadament del que's gasta empleant motors elèctrichs.

Per lo tant, val la pena, encar que lo cost de compra siga diferent, de calcular be de quina part están las ventatjas.

VENTA A PLASSOS Y AL CONTAT

PERA REFERENCIAS Y DETALLS, DIRAJIUSE, Á REUS AL

GAS REUSENSE

Senyors Cornet García y Companyia.-Plassa de la Libertat

los quals s'encarregan de tot lo referent á la colocació fins que estigui posat en marxa.

GARANTISEM LO CONSÚM ABANS-DIT

JULIUS G. NEVILLE.-II, PLASA DE PALACIO.-BARCELONA

LA GRESHAM

COMPANYIA INGLESA

de seguros contra la vida y de rentas vitalicias

FUNDADA L'ANY 1848

Pólissas indisputables—Beneficis capitalissats
Primas molt moderadas

La Gresham té constituit lo dipòsit exigit per las Lleys fiscals vigen's com garantía per los seus assegurats á Espanya.

Oficina pera Catalunya: Plassa de Catalunya, BARCELONA

Inspector del Districte: D. Eduard Amell Amell.

A Reus: dirijirse á don LLUIS DE PEDRO, Plassa de Prim.

LA PALATINE

Companyia inglesa

de segues contra incendis, explosions y accidents

Oficina pera Catalunya: Plassa de Catalunya, 9, BARCELONA.

A Reus: dirijirse á D. LLUIS DE PEDRO, Plassa de Prim.

Societat general de Transports marítims á vapor de Marsella

SERVEYS DEL MES DE JUNY DE 1902

LÍNEA DIRECTA PERA EL RIO DE LA PLATA

Sortirá de Barcelona lo 21 de Juny directament pera Montivideo y Buenos Ayres, lo magnífich y rápit vapor francés

ALGERIE

Consignataris á Barcelona, Ripol y Companyia., Dormitori de Sant Francesch, 25, principal.—BARCELONA.

GRAN FONDA DE EUROPA

DE TORTOSA

A. CARRECH DE

D. M. ZARAGOZA

Situada en carrer centrich ab cotxes á tots los trens

BONAS HABITACIONES Y ESMERAT SERVEY

ELECTRO-MOTORS Y DINAMOS

de grans rendiments pera tota classe de industrias, del sistema mes perfeccionat, havent obtingut maravillosos resultats que superan mos desitjos. Així, donchs, puch ab tota segaritat oferir á mos clients y al públich en general, la absoluta garantia de mos Electro-Motors y Dinamos.

TRULLÁS.-BARCELONA

Máquina de corrent alternativa pera la utilizació d' energia á gran distancia.

Instalació completa de centrals. Iluminació en poblacions.

ASCENSORS Y MONTACARGAS

GRAN ECONOMIA EN PREUS

Per catálachs y prospectes lo representant de las provincias de Lleyda y Tarragona

Andreu Caizal.—REUS.